

FELSEFE GAZETESİ

Cilt: I, Sayı: 1

Akademik İnceleme

Mart 2024

Varlık Felsefesinin Temel Problemleri

Hazırlayan: İlker ÜNSAL

VARLIK FELSEFESİNİN İKİ TEMEL PROBLEMİ

- 1. Varlık gerçekten var mıdır? (Varoluş problemi)
- 2. Eğer varsa, varlık nedir / nitelikleri nelerdir? (Mahiyet problemi)

PARMENIDES: DEĞİŞMEZLİK VE BİR'LİK

Düşünce = Varlık: Düşünebildiğimiz her şeyin bir varlık temeli olmak zorundadır. Düşünmek ve var olmak aynı şeydir.

Sonsuz ve Sürekli: Varlığın bir başlangıcı veya sonu yoktur. Yokluk imkânsız olduğu için varlık hep vardı.

Varlık Tek ve Bölünemez: Bölünebilmesi için arasına "yokluk" girmesi gerekirdi. Yokluk olmadığına göre, varlık tek bir bütündür.

Değişim Bir Yanılsamadır: Yokluk kavramı mantıksız olduğu için evrendeki değişim ve hareket tamamen bir illüzyondur.

Duyulara Değil, Akla Güven: Gözlerimiz bize çokluk ve değişim olduğunu söyler ama duyularımız bizi kandırır. Gerçek yalnızca akılla kavranır.

GORGIAS: NİHİLİZM (YOKÇULUK)

- 1. Hiçbir şey yoktur: Varlık sonsuz olsaydı her yerde olurdu, her yerde olan bir şeyin sabit kalması çelişkilidir.
- 2. Bir şey var olsa bile bilinemez: Duyularımız sürekli değişir ve bizi yanıltır. Kesin bilgiye ulaşmak imkânsızdır.
- 3. Bilinse bile aktarılamaz: Senin zihnindeki "kırmızı" ile benimki aynı olmayabilir. Gerçek bir iletişim mümkün değildir.